

Koło Naukowe Młodych Krytyków Uniwersytetu Wrocławskiego serdecznie zaprasza na ogólnopolską konferencję naukową **U(ś)cisk terażniejszości. Kulturowe ujęcia problemów współczesnego świata**, która odbędzie się 26–27 maja 2023 roku w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Konferencja stanowi część II Festiwalu im. Jacka Łukasiewicza organizowanego przez Pracownię Współczesnych Form Krytycznych.

„Zmienia się skóra świata (...) rozpoczyna się nowa epoka – epoka uścisku z terażniejszością” – ogłaszał Tadeusz Peiper w *Punkcie wyjścia*, artykule wstępnym w pierwszym numerze „Zwrotnicy” (1922). Awangardowy poeta z nadzieją spoglądał w przyszłość na czekające człowieka wielkie odkrycia, wynalazki i idee. „Uścisk” oznaczał ekscytację nowością, możliwościami cywilizacji, które stawały się twórczą inspiracją dla Awangardy Krakowskiej. Podług słów Peipera miasto miało być „zaczarowaną wyspą potężnych wzruszeń”, ludzka masa – „współpracownikiem nowego piękna”, a maszyna – „poetyczną czarodziejką [...] rozpalonych snów”. Takie fenomeny jak „szybkość, wynalazczość, nowość, potęga człowieka i epoki” zdaniem pisarza stanowiły „przedmiot nieznanych uniesień”. Sztuka miała afirmatywnie odzwierciedlać terażniejszość oraz współdziałać z nowymi formami życia, przekuwając je na formy artystyczne.

W świetle problemów, z jakimi zмага się ludzkość 100 lat po ukazaniu się manifestu „Zwrotnicy”, futurologiczne marzenia Peipera okazują się rażąco nieaktualne. Procesy społeczne, cywilizacyjne i gospodarcze, które można skojarzyć z hasłem „miasto, masa, maszyna”, doprowadziły w ciągu XX wieku do wielu sytuacji kryzysowych. Rewersem urbanizacji, uprzemysłowienia, homogenizacji społecznej i kultu produktywności jest widmo katastrofy klimatycznej, atomizacja zbiorowości, pogłębiające się nierówności społeczne i ekonomiczne będące pokłosiem zglobalizowanego kapitalizmu. To tylko niektóre z problemów, z jakimi zмага się współczesny człowiek. Czas pandemii i tocząca się tuż za granicą naszego kraju wojna zmuszają do krytycznego spojrzenia na wartości stanowiące podwaliny współczesnej cywilizacji.

Świadomość kryzysu tych wartości daje się zauważyć w kulturze XXI wieku – w tekstach naukowych, publicystycznych, użytkowych, mass mediach, dziełach sztuki itd. Kultura nowoczesności nieustannie trwa w „uścisku z terażniejszością”, w którym nie pozostaje nic z dawniej przyjacielskiego gestu współpracy. Raczej przypomina on dzisiaj zwanie zapaśników. Dominować zaczyna raczej kontestacja „ucisku terażniejszości” – poszukiwanie recepty na zmianę, snucie alternatywnych projektów. Taki krytyczny namysł naznacza wiele współczesnych tekstów kultury, często wyznaczając problematykę wkraczającą w dziedzinę posthumanizmu. Mamy nadzieję, że staną się one przedmiotem ciekawych, konferencyjnych wystąpień.

Zaproponowana tematyka może być ujmowana z wielu perspektyw, dlatego do udziału w sesji zapraszamy studentów, doktorantów i badaczy zainteresowanych literaturą, teatrem, filmem, sztukami wizualnymi, nowymi mediami, publicystyką, dyskursem filozoficznym, naukowym, itd.

PROPONOWANA PROBLEMATYKA

- ▶ różne dziedziny ekspresji artystycznej wobec takich współczesnych problemów, jak kapitalistyczny wyzysk ekonomiczny, nierówności, wykluczenie, niepokój społeczny, konflikty zbrojne, degradacja środowiska naturalnego w ujęciu humanistycznym/posthumanistycznym;
- ▶ sztuka odnawiająca lub poddająca rewizji tradycję awangardy (poetyka, motywy, kwestie światopoglądowe);
- ▶ kategorie teraźniejszości i nowości w dzisiejszej kulturze;
- ▶ wpływ nowych mediów i polityki na postrzeganie świata (globalne i lokalne);
- ▶ futurologia dziś – apokaliptyczne wizje a afirmatywne projekty przyszłości;
- ▶ alternatywne projekty współczesnego życia w dyskursie poradnikowym, mediach i publicystyce.

PODSTAWOWE INFORMACJE

- ▶ Przewidywany czas wystąpienia: 20 minut
- ▶ Ostateczny termin nadsyłania abstraktów: 30 kwietnia 2023 r.
- ▶ Prosimy o skorzystanie z formularza zgłoszeniowego dostępnego pod poniższym linkiem: <https://forms.gle/DX94sE1Gx1JcJ7vb9>
- ▶ Język konferencji: polski
- ▶ Koszt udziału w konferencji: 150 zł
- ▶ Kontakt: knmk.uwr@gmail.com

▶ Organizatorzy

Koło Naukowe Młodych Krytyków Uniwersytetu Wrocławskiego:

Kajetan Poniatyszyn

Julia Iwanicka

Weronika Kociołek

Olga Karlińska

Justyna Godlewska

Laura Lempert

Opiekunka koła – dr Dobrawa Lisak-Gębala

Konferencja stanowi część II Festiwalu im. Jacka Łukasiewicza organizowanego przez Pracownię Współczesnych Form Krytycznych Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego. Patronem honorowym konferencji jest Ośrodek Badań nad Awangardą UJ.

